

2020-06-04
S2020/05027/FS (delvis)

Socialdepartementet

Länsstyrelserna

Uppdrag att bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19

Regeringens beslut

Regeringen ger länsstyrelserna i uppdrag att i samråd med Folkhälsomyndigheten och på regionernas initiativ bistå regionerna vid utbyggnaden av kapaciteten för och vid utförandet av serologisk testning och PCR-testning för covid-19 inom sina respektive geografiska områden. I uppdraget ingår att:

- bistå regionerna i arbetet med att säkerställa en utbyggnad av en kapacitet för storskalig serologisk testning och PCR-testning så att denna skyndsamt komma på plats,
- skyndsamt ta initiativ till att andra praktiska frågor för att genomföra testningen identifieras och föra en dialog med berörda aktörer om möjliga lösningar,
- bistå i samordning av kommunerna inom länet vad gäller testning av personal och enskilda inom kommunal hälso- och sjukvård, inom äldreomsorgen samt testning av personer med funktionsnedsättning som har insatser enligt socialtjänstlagen eller lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och deras personal,
- i samverkan med regionerna ta fram en konkret plan för hur personal inom samhällsviktiga verksamheter ska kunna provtas,
- i samverkan med regionerna ta fram en konkret plan för hur personal inom övriga verksamheter ska kunna provtas, samt
- baserat på den information som Folkhälsomyndigheten tar fram, och i samarbete med regionerna, anpassa och sprida information till allmänheten kring vart den enskilde kan vända sig för att få tillgång till testning samt vilka riktlinjer som gäller för denna testningsverksamhet.

I genomförandet av uppdraget ska länsstyrelserna samverka med Folkhälsomyndigheten, regionerna, företrädare för kommuner samt andra berörda aktörer inom sina geografiska områden. Vidare ska uppdraget genomföras i dialog med Sveriges Kommuner och Regioner.

Uppdraget ska samordnas av länsstyrelsen i Stockholms län och ska redovisas löpande till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Utöver denna löpande redovisning ska Länsstyrelserna senast 30 juni 2020 bidra med underlag för en nationell lägesbild över hur arbetet med storskalig testning för covid-19 fortgår. Uppdraget avslutas den 31 december 2020.

Ärendet

Covid-19-pandemin i Sverige är nu på väg in i en fas där det åter finns anledning att bedriva en mer offensiv smittspårning på regional nivå i syfte att ytterligare trycka ner smittspridningen. Förutom PCR-testning, finns nu dessutom tillgång till serologiska tester som kan användas såväl på populations- som individnivå för att utvärdera vilka som redan genomgått infektionen.

Regionerna är ansvariga för provtagning och analys som sker enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och smittskyddslagen (2004:168). Regionerna har enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) även arbetsmiljöansvaret för den egna personalen. Därutöver har regionerna sagt sig vara beredda att ta ansvar för provtagning av och analys av prover från personal inom omsorgen och övrig samhällsviktig verksamhet, i den mån sådan provtagning och analys inte omfattas av sjukvårdsverksamhet eller smittspårning.

Syftet med uppdraget är att skapa förutsättningar för, och stötta regionerna i utförandet av, en storskalig serologisk testning och PCR-testning för covid-19 i hela landet. Flera aktörer behöver ta en aktiv roll i arbetet med storskalig serologisk testning för covid-19. Regeringen, myndigheter, regioner, länsstyrelser, företrädare för kommuner och privata verksamhetsutövare har alla en viktig roll i det svenska krisberedskapssystemet och behöver samarbeta för att uppnå målen om utökad nationell testning för covid-19. Att tillgängliggöra serologiska tester för stora delar av Sveriges befolkning har potentiellt stora samhällsekonomiska vinster.

I nuläget finns det begränsat med kunskap om hur immunitet mot det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 fungerar. Detta gäller till

exempel hur väl antikroppar skyddar mot återkommande infektioner samt hur länge ett sådant skydd varar. Det finns dock tillräckligt med vetenskapliga studier som påvisar att förekomsten av antikroppar sannolikt skyddar mot ny infektion under en period. Ett positivt serologisk test skulle därför kunna bidra till att fler kan arbeta eller återgå i arbete, vilket stärker samhälls-ekonomi. Storskalig nationell serologisk testning för covid-19 bidrar även till kunskap för att göra förnyade bedömningar gällande åtgärder mot smittspridning samt ger en viktig överblick över utbrottets utveckling över tid.

Vidare är syftet med uppdraget även att underlätta regioners arbete med utökad PCR-testning för påvisande av aktiv infektion. Enligt Folkhälsomyndigheten är man nu i många regioner på väg över till inneslutningsfas av pandemin covid-19. Detta innebär att alla med symtom, oavsett vilken prioritetsgrupp man tillhör, bör testas för påvisande av aktiv infektion (dvs PCR-test). Positivt provsvar föranleder smittspårning samt individuellt utformade medicinska och praktiska råd om hur individen kan förhindra fortsatt smittspridning.

Regeringen avser att avsätta 60 miljoner kronor för genomförande av uppdraget.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Hanna Lobosco

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen

Finansdepartementet/BA

Folkhälsomyndigheten

Försvarsmakten

Läkemedelsverket

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Socialstyrelsen

Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Totalförsvarets Forskningsinstitut

samtliga regioner

Sveriges Kommuner och Regioner

Gotlands kommun

Smittskyddsläkarföreningen